

17

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Tuomo Valokaisen ym. hammashoitopalveluja
koskevasta aloitteesta**

HEL 2013-006983 T 00 00 03

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättäne antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Kiireellistä hammashoitoa annetaan Helsingin suun terveydenhuollossa vuoden jokaisena päivänä klo 21.00 asti. Särkypäivystyksen ajanvaraus on päivittäin auki klo 8–21. Hoitoonottokriteerit noudattavat STM:n ja Valviran voimassa olevia linjauksia. Helsingin suun terveydenhuollosta tehtiin ulkoinen selvitys vuonna 2012. Selvityksessä todettiin, että ensiapuhoito toimii yleisesti ottaen potilaan näkökulmasta hyvin. Uusi päivystysasetus allekirjoitetaan STM:ssä elokuussa 2013 ja se tulee voimaan 1.1.2015. Asetuksen vaatimukset tulee ottaa huomioon toimintaa kehitettäessä.

Suun terveydenhuollon keskitetyssä ajanvarauksessa otettiin 15.5.2013 käyttöön yhden puhelinumero malli. Tällä hetkellä takaisinsoittojärjestelmä toimii hyvin ja kaikille soimitaan takaisin saman päivän aikana. Päivittäin puheluita keskitettyyn ajanvaraukseen tulee keskimäärin 1 100. Puhelinpalvelun oheen suun terveydenhuollossa on kehitetty sähköistä asiointia. Keskimäärin 160 potilasta päivässä asioi sähköisesti. Ensimmäinen vastaanottoaika annetaan kuitenkin puhelimitse yksilöllisen hoidon tarpeen arvion perusteella. Poikkeuksena ovat STM:n ns. neuvola-asetuksen mukaiset tietyt ikäisten lasten määräaikaisten terveystarkastukset, joihin kuntia veloitetaan antamaan aika yksilöllisestä hoidon tarpeesta riippumatta. Syksystä alkaen vanhempien on mahdollista varata näitä aikoja sähköisesti 1- ja 3-vuotiaille lapsille.

Ote Terveydenhuoltolain 51 §:stä

....Terveydenhuollon ammattihenkilön on tehtävä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas otti yhteyden terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Hoidon tarpeen arvioinnin yhteydessä lääketieteellisesti tai hammaslääketieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito on järjestettävä potilaan terveydentila ja sairauden ennakoitavissa oleva kehitys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kolmessa kuukaudessa siitä, kun hoidon tarve on arvioitu. Tämä kolmen kuukauden enimmäisaika voidaan ylittää suun

terveydenhuollossa ja perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettavassa erikoissairaanhoidossa enintään kolmella kuukaudella, jos lääketieteellisistä, hoidollisista tai muista vastaavista perustelluista syistä hoidon antamista voidaan lykätä potilaan terveydentilan vaarantumatta.

Viime vuosina suun terveydenhuolto on kyennyt järjestämään palvelut Terveystieteiden mukaisissa ns. hoitotakuumääräajoissa. Oman toiminnan lisäksi käytössä on muitakin järjestämistapoja; palveluseteli, ostopalvelut, vuokratyö ja palveluhankinta. Oma toiminta on viime vuosina sisältänyt myös lisätyömahdollisuuden. Suun terveydenhuollossa tutkitulle potilaalle tehdään yksilöllinen hoitosuunnitelma. Tarvittavat jatkohoitoajat annetaan hammaslääketieteellisesti määritellen. Suuresta kysynnästä johtuen hoitoaikoja joudutaan ajoittain antamaan suhteellisen pitkänkin ajan päähän.

Potilaille on tämän vuoden alusta alkaen myös tarjottu mahdollisuutta hyödyntää STM:n määräaikaisen asetusmuutoksen mahdollistamaa yhteistyöhanketta. Hankkeessa kaupungille hakeutunut potilas saa normaalia korkeamman Kela-korvauksen tutkimuksesta ja ennaltaehkäisevästä hoidosta, mikäli hän valitsee terveyskeskushammaslääkärin sijaan kaupungille hankehammaslääkäriksi ilmoittautuneen yksityishammaslääkärin.

Suun terveydenhuollossa työskentelee moniin eri ammattiryhmiin kuuluvia työntekijöitä. Vaikka työnjakoa kehitetään, esim. suuhygienisti, joka poistaa hammaskiveä ja hoitaa iensairauksia, ei paikkaa hampaassa olevaa reikää, vaan sen tekee hammaslääkäri omaan osaamisalueeseensa kuuluvana. Parhailaan suunnitellaan käyttöönotettavaksi uutta toimintamallia, jossa potilas pysyy yhdessä hoituhuoneessa ja eri ammattihenkilöt tulevat tekemään hänelle yhdellä hoitokäynnillä mahdollisimman paljon hoitotoimenpiteitä. Mikäli potilas esim. hammaslääkärin tutkimuksen jälkeen tarvitsee hammaskiven poistoa, siirtyy suuhygienisti ko. hoituhuoneeseen tekemään toimenpiteen, ja näin hammaslääkäri voi ottaa seuraavan potilaan toiseen hoituhuoneeseen. Tarvittavat terveydenedistämisen toimenpiteet tulee potilaan luokse tekemään itsenäisesti työtä tekevä hammashoitaja.

Terveyden edistämisen tavoitetta korostetaan sekä kansallisessa terveystieteissä että Helsingin kaupungin strategioissa. Ehkäisevän hoidon onnistumisella voidaan merkittävästi vähentää tulevaa hoidon tarvetta. Suun terveydenhuolto kehittää ja monipuolistaa aktiivisesti ehkäisevän hoidon toimintatapojaan. Esimerkiksi liikkuvaa suunhoidon yksikköä (LIISU) käytetään koulujen lomakausien aikana mm. leikkipuistoissa tapahtuvaan terveyden edistämiseen sekä

asunnottomien ja palvelutalojen asukkaiden hammashoitoon. Kutsuntojen yhteydessä annettavalla suun hoidon informaatiolla ja ohjeistuksella tavoitetaan yhden ikäluokan nuoret miehet kattavasti. Sosiaalista mediaa hyödynnetään omahoidon opastukseen tehden yhteistyötä muidenkin kuntien kanssa. Yksilötasolla ratkaisevaa on kaksi kertaa päivässä tapahtuva harjaaminen fluorihammastahnalla ja napostelun välttäminen."

Esittelijä

Kaupunginhallitus on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa 5.9.2013 mennessä valtuutettu Tuomo Valokaisen ym. tekemästä seuraavasta valtuustoaloitteesta:

"Helsingin kaupungin hammashoito pystyy tarjoamaan kiireellistä apua sitä tarvitsevalle vain tyydyttävästi. Kaupunkimme hammashoitoloihin on soitettava aamulla numeroihin, jotka ovat varattuja, tai niihin saa jonottaa, eikä niin sanottu takaisin soitto palvelukaan toimi aina, varsinkaan silloin kun hammas-särky on akuutti.

Helsingin hammashoitoloiden ns. - ei kiireelliset ajat, ovat saatavilla vasta kuukausien päästä. Kun ajan saa esimerkiksi hammaskiven poistoon ei muita toimenpiteitä tehdä, vaikka pieni reikä olisi havaittu.

Huomaa että asiakkaan on varattava uusi, ei kiireellinen aika, jonka saa vasta kuukausien päähän.

On todistettavasti selvää että -ei kiireellinen reikä tai hammaskivi aiheuttaa iensairauksia ja täten myöhemmin hoidettavat (pahentuneet)reiät ja ienten sairaukset tulevat kalliiksi niin potilaalle kuin hoitavalle yksiköllekin.

Kaupunginvaltuusto edellyttää että Helsingin kaupunki ryhtyy tehostamaan hammashoitoa niin että puhelinpalvelu toimii paremmin, kuten myös akuuttihoitoon ja ennaltaehkäisevään hammashoitoon pääsy helpottuu ja nopeutuu."

Esittelijä

virastopäällikkö
Matti Toivola

Lisätiedot

Pirita Salonen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42308
pirita.salonen(a)hel.fi
Seija Hiekkanen, johtajahammaslääkäri, puhelin: 310 42247
seija.hiekkanen(a)hel.fi

Otteet

Ote

Kaupunginhallitus

Postiosoite

PL 6000
00099 Helsingin kaupunki
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

FI02012566